

Motion till riksdagen 2012/13:K311

av Anita Brodén och Lars Tysklind (FP)

Miljöklassning och miljömässigt hållbar energiförsörjning i riksdagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om det symboliska värdet, och det framdeles förmodade ekonomiska värdet, i att i samband med miljöklassningen av riksdagens byggnader installera solceller på någon lämplig del av riksdagens tak.
2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en energieffektiv och miljömässigt hållbar energiförsörjning i riksdagen.

Motivering

Riksdagsförvaltningen arbetar mycket målmedvetet med miljöklassning av riksdagens byggnader. Vi anser därför i samband med detta arbete att en installation av solpaneler på riksdagens tak görs, som i första hand en viktig symbolhandling men också en handling som förmodligen på sikt kan bli ekonomiskt lönsam. Signalvärdet vore stort för privatpersoner, verksamheter och myndigheter inte minst med tanke på Sveriges ambition att vara pådrivande i arbetet med en hållbar utveckling.

Denna handling skulle dessutom ge Sverige miljöstatus med ett parlament som använder solenergi i en del av sin verksamhet. Redan 2008 hade parlamenten i Tyskland, Luxemburg och Nederländerna redan installerat solenergi för den egna energiförsörjningen.

Fel! Okänt namn

Energi från solceller

Solceller omvandlar solljus direkt till el i form av likström. De skiljer sig från solfångare, där solstrålningen används för att producera varmvatten. Omvandlingen av solenergi till elektrisk energi i en solcell sker utan några rörliga delar, utan att något bränsle behövs och utan att ge några utsläpp. Tekniken har utvecklats och förfinats under de senaste åren, och regeringens föreslagna förlängning av stöd vid solenergiinstallation visar dessutom på en politisk viljeinriktning.

Tillgången till solenergi är globalt sett närmast oändlig, och den teoretiska potentialen för att använda solenergi för att generera el och värme är enormt stor. Energitillagring från solen alstrar heller inga utsläpp, annat än vad som krävs för tillverkning och installation av aggregaten.

Riksdagsförvaltningen lät för några år sedan göra en utredning med expertkompetens från Energibanken samt Chalmers tekniska högskola där de tekniska och ekonomiska förutsättningarna undersöktes på ett övergripande plan. Resultatet visade att det är möjligt för riksdagen att använda solenergi som en del av energiförsörjningen. Det krävs emellertid mer detaljerade undersökningar innan ett beslutsdokument kan utarbetas, bl.a. på grund av att det rör sig om installationer i kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

Utdrag från utredningens resultat

Det finns en föreställning om att solen inte lyser tillräckligt i Sverige för att det ska vara intressant med solenergi men Tyskland, vars solinstrålning per år i större delen av landet är ungefär lika stor som i östra Svealand och Skåne, är världsledande inom solenergiområdet. Andra länder i Europa som satsar mycket på solenergi är Spanien och till viss del Italien. I övriga världen är det Kina och USA som på senare år har börjat satsa mer på solenergi. Generellt sett är solenergiområden på stark uppgång och har ökat med över 40 % de senaste åren.

Generellt sett är det svårt att hitta lämpliga tak i en kulturhistorisk stadsbebyggelse med många vinklar och vrår och många takfönster. Förstudien har emellertid visat att det finns möjligheter att installera både solceller och solfångare på de fastigheter som förvaltas av riksdagsförvaltningen.

Det tak som skulle kunna vara aktuellt för installation av solceller bedöms i ett första skede vara på det platta yttertaket på Östra riksdagshuset innanför balustraden på norra sidan av mittskeppet ovanför plan 10.

En eller två rader med solceller skulle kunna installeras utefter balustraden. Varje rad skulle kunna ge ca 7 000 kWh/år, dvs. totalt 14 000 kWh. Det motsvarar den el som används idag för att värma varmvattnet till de 22 lägenheterna på Lilla Nygatan 18 (fastigheten Iason).

Solceller kan också eventuellt installeras i andra delar av fastighetsbeståndet, men detta kräver en fördjupad undersökning.

Även varmvattnet för de 17 lägenheterna på Munkbron 7 (fastigheten Milon) värms med el idag, energiåtgången är ca 6 100 kWh/år. Med 10 m² solfångare på det yttertaket som lutar åt söder, se nedan, skulle ca 50 % av den el som används idag för att värma tappvattnet kunna värmas av solen istället. Solfångare kan också eventuellt installeras i andra delar av fastighetsbeståndet, men detta kräver en fördjupad undersökning.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för installationen av soleanläggningen på Riksdagshuset östra skulle bli ca 500 000 per 'rad', och med en livslängd på 25 år för solcellerna skulle kostnaden för den elen bli ca 2,50 kr/kWh (exklusive räntekostnader). Kostnaden för den köpta elen är ca 1 kr/kWh. Regeringen har beslutat om ett investeringsbidrag på maximalt 60 % och om riksdagsförvaltningen skulle söka detta bidrag skulle kostnaden bli ca 1 kr, dvs. i paritet med marknadspriset för el. Med andra ord blir investeringen lönsam med hjälp av bidraget. Utan bidraget är solelen mer kostnadskrävande än den köpta elen.

Kostnaden för installationen av solvärmeanläggningen på Milon skulle bli ca 50 000 kr. Med en livslängd på 25 år skulle kostnaden bli under 1 kr per kWh solvärme (exklusive räntekostnader), dvs. lägre än priset för den köpta elen för att värma varmvattnet i fastigheten. Även för installation av solvärme finns bidrag i Sverige. Ett hypotetiskt bidrag skulle i detta fall ge ca 5 000 kr, vilket inte påverkar kostnadsbilden i lika hög grad som för solelen.

Driftkostnaderna för både solceller och solfångare är mycket låga

Motiv för att installera solceller och solfångare i riksdagen.

Riksdagsförvaltningen har redan idag en förhållandevis hållbar energiförsörjning och man arbetar kontinuerligt för att minska energianvändningen.

Den energi som kan utnyttjas med hjälp av de föreslagna anläggningarna är mycket liten i förhållande till energianvändningen i riksdagen och riksdagsförvaltningen. Med dagens energipris är detta inte en lönsam investering. Bedömningarna av hur elpriset kommer att utvecklas är skiftande och det finns ingen 'säker' prognos för detta. Kostnaden för egen sol och solvärme är däremot förutsägbar då det kommer att vara ett 'fast' pris under solpanelens livslängd, dvs. minst 25 år.

Det huvudsakliga motivet för att använda solen som energikälla som en del av riksdagens energiförsörjning torde därför vara mer av symbolisk karaktär. Det skulle, så som motionärerna pekar på, vara ett sätt för riksdagen att visa att man även i praktiken arbetar för att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen fastställda av riksdagen samt att det finns en beredvillighet att ta de steg som behövs för att möta den klimatutmaning världen står inför.

Opinionsundersökningar som gjorts av Göteborgs universitet mellan 1999 och 2008 har dessutom visat att en majoritet av svenska folket önskar att Sverige satsar mer än idag på solenergi som energikälla.

Resultatet i riksdagsstyrelsen blev att styrelsen inte ansåg att det räckte att åberopa de symboliska värdena med att installera solpaneler; man önskade därför se hela energiförsörjningen till riksdagen i ett större sammanhang, för ändamålsenliga och ekonomiskt försvarbara installationer. Det är angeläget att riksdagsstyrelsen arbetar vidare med att tillsäkra en energieffektiv och miljömässigt hållbar energiförsörjning i riksdagshuset, samt att möjligheten i detta sammanhang ges att öppna upp för förnybara alternativ, som solceller.

Sedan denna omfattande utredning gjordes har dessutom tekniken utvecklats ytterligare, miljöfrågorna har hamnat allt högre upp på dagordningen och regeringen har genom förlängning av "solstöd" visat en viljeinriktning.

Vår förhoppning är därför att solpaneler på riksdagens tak ska bli en verklighet, vilket bör komma regeringen tillkänna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2012

Anita Brodén (FP)

Lars Tysklind (FP)